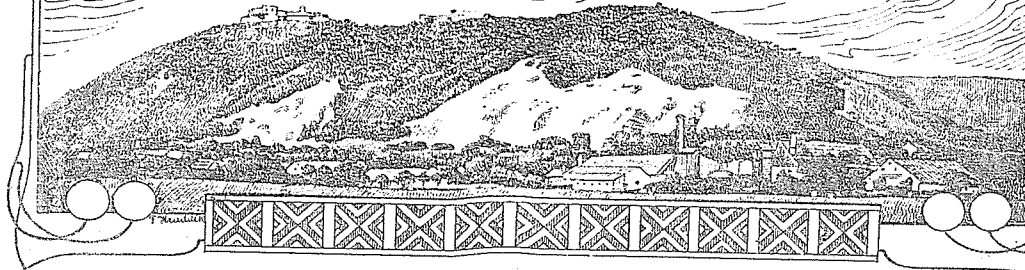

ZÁHORSKÁ KRONIKA

Archiv pohádek, pověstí, obyčejů, starožitností
na Záhoří a Pobečví.

Časopis lidopisný. Vychází měsíčně v Týně u Lipníka.
Číslo za 4 halíře. — Poštou v Rakousko-Uhersku celoročně 1 kor.

ROČNÍK III.

Leden 1907.

ČÍSLO 4. a

Záhorská svatba.

Zdávky slavívají se v outerý od nepaměti. V neděli před svatbou jde družba zvat a říká: „Však věřím pane hospodáři s manželkou vaší, že nám za zlé míti nebudete, do vašeho příbytku že jsme vstoupili. Nestalo se tak z naší vůle nebo chtění, ale z poručení ženicha a nevěsty. Vzkázala vám mladá nevěsta a ženich a já s poctivým kamarádem na místě jejich, abyste — dá-li Pán Bůh dočkat — v outerý přišli na jejich veselí a v chrámu Páně najíti se dali a odtud na malou chvilčku v jejich příbytku. Chtějí se vám za to zase odměniti, jest-li ne vám, tak vašim dítkám; jestli ne vám, tak vašim přátelům; jest-li ne vašim přátelům, tedy modlitbou při mši sv., abyste všichni svatebního veselí účastni byli a malé děti pro koláčky poslali. Pochválen buď Ježíš Kristus.“ Na to šli družbové dále.

V outerý po zdávce zasedli hosté za stoly. V koutě nevěsta, po pravém boku družičky a po levém ženich a příbuzní. Než se nosila jídla na stůl, donesl družba mísu se žitem, v něm zastrčen byl stromeček rozmarýnový a u dveří jizby říkal:

„Láskaví páni hosté a přátelé! Zádám vás, abyste se trochu utišili a řeč mou poslechli. Poněvadž Pán Bůh všemohoucí dnešního dne ty dvě osoby ve svaté svátosti stavu manželského spojení ráčil, nemůžeme jich k jinému porovnati než-li k zrnú hořičnému, které, když vzroste, ač je nejmenší, bývá stromem tak velikým, že ptactvo nebeské sem tam po něm poletuje a na něm hnízdí. Také i užitečné ovoce vydává. Tak i nastávající manželé buď v jednom, neb ve dvou letech krásného synečka neb dcerušku očekávají budou. Proto vás svatebníci milí prosím a žádám, abyste jim byli nápomocní na tuto kolíbečku. aby nevla žlutá ani

a kolíbala, neboť mi pan ženich do ucha šepce, že se mu kolíbat nechce učit že se nebude, ale sám že raději nějaký dárek věnuje. Vesele muzika, vesele!“ — Hudba hraje — verš nějaké písně svatební — pak pokračuje ženich:

„Ty ctná, šlechtná panno nevěsto mladá, sedíš z jedné strany mezi družičkami, z druhé strany mezi matičkami, jako měsíček mezi hvězdičkami. Já však tě nemožu poznati, musím se na tě starších lidu přepatit. Vesele muzika vesele!“ — Hudba hraje opět verš a družba pokračuje:

„Ty ctná nevěsto mladá, proč tak smutná sedíš, že na mne, ani na můj zelený stromeček vesele nehledíš? Zda-li se za mne stydíš? Nebo jak jsem já o tvém svatebním veselí uslyšel rozmlouvat, jako počestný mládenec počal jsem se o tebe starati, co bych ti měl darovati. Umínil jsem si takový stromeček ti darovati, jakého jsi jak živa neviděla a do své smrti vidět nebudeš. Vesele muzika vesele!“ — Když zase hudebníci zanotovali verš, končil družba své říkání:

„Hosa, hosa havrátku, rozstupte se na stranu, rozstupte se šíře a šíře, ať já možu s tím zeleným stromečkem před nevěstu blíže. Rozstupte se. Lavice k stěnám, muži k ženám, mládenci k pannám a já bych šel ke své milé, ale ještě žádnou nemám, ale doufám, že se s ní kterousi chvíli shledám. Vesele muziko vesele!“

Když hudba dohrála, ozve se starší družička nevěstina a volá: „Tatičku, maměnko, bratře, sestro, tetičko atd. počte nevěstě mastit kašu!“

Vyvolaný přistoupí blíže nevěsty, pronášeji nějaké případné přání a strkají do rží peníze stříbrné i zlaté. Potom družbové nosili pokrmy a starší při každém jídle pronášel následující říkání a při každém zahráli hudebníci verš nějaké písně.

Při lukšové polívce říká: „Jest-li se vám líbí těchto Božích darů požívati, doufám, že jich nebude chybovati; nebo jak jsem o tomto svatebním veselí dosti malou zprávu dostal, do mlýna deset měřic žita jsem poslal. Mlynář se mi počal vylouvat, že mi to k té svatbě nemůže udělati. Já jsem ho za to tak velice prosil, že jsem celou mlenicu za ním oblétiti musil. Vesele muzika vesele!“ — Hudba hraje.

Nad hovézím masem: „Lesi se vám líbí těchto masitých pokrmů požívati, doufám a nádeji mám, že jich nebude chybovati; nebo jak jsem dost malou zprávu o tomto svatebním veselí dostal, hned jsem řezníka pro voly do Chrudíma poslal. Dovedl mě čtyři voly, dvě jalovice a posekal na drobné kuse, že naše kuchařky mají z čeho klást vrchovaté míse. Vesele muzika vesele!“

Nad omáčkou říká: „Naše kuchařky máčku vaří, Pán Bůh ví, lesi se jim podaří. Přeběhne-li po ní Valach s krbkami, tak bude ta máčka podařená. Vesele muzika vesele!“

Nad mísou krupice říká: „Lesi se vám líbí krupicu požívati, doufám, že vám ji nebude chybovati, neb jsem s ní mnoho prožil, než mi ji mlynář nalamozil. Musel jsem tovaryšovi na pivo dáti, chtěl-li jsem ji přes žebírko naosívati. Měl jsem pacholka Juru a psa Ťulu. Když naše kuchařky počaly klást krupicu na mísu, strčil Ťula nohu do krupice a Jurka k žirónu Bohu, že Ťula táhne z krupice nohu. Vesele

Nad koláčem, v němž uprostřed rozmarýnový věneček zastrčen, říká: „Vesele muzika vesele! Ať se této ctné a šlechtné panny mladé nevěstě čest a chvála děje i jejímu nejmilejšímu ženichovi! — Hosa, hosa Havrátku, rozstopte se chaso na stránku, rozstupte se šíře a šíře, ať já možu s tím zeleným stromečkem před mladou nevěstu blíže. Rozstupte se na dvě strany, ať já možu kráčet mezi vámi; kola k nápravám, oráči ke kobyílám, řezníci k telatům, pacholci k děvčatům a vy formani jeďte svou cestou, ať já možu kráčet před tu mladou nevěstu přímou cestou. Vesele muzika vesele!“

„Když jsem šel přes jeden hájíček, přišel jsem tam na jeden kopeček, kde sedělo pět překrásných družiček. Jedna byla nejhezčí, to byla má nejmilejší. Dala mi věneček, na ním seděl šlaviček a jak začal zpívat, hned ten můj stromeček počal rozkvítati. Vesele muzika vesele!“

„Když jsem já šel přes vinohrady české, přišel jsem tam na soumeze slezské. Tak jsem dále pokračoval, až jsem přišel do města Krakova. U tohoto města musel jsem se zastaviti, chca tobě mladá nevěsto o tomto dobrou zprávu podati: nebo je tam šestnáct bran měděných, dvacet věží stříbrných a čtyřicet ryneků samým mramorem vydlážděných. Vesele muzika vesele!“

Když jsem já šel okolo jednoho šáší, tam čtyry děvčata svačí. Já jsem jim povídal: „Rač Pán Bůh žehnati!“ Ony se na mě počaly hněvati. Jedna se na mě ofúkla, druhá se na mě rozhněvala, třetí se na mě obořila a tá mě nejmilejší svačinou mě obdařila. Dala mi z hrušky stopku, z ryby kožku, stehýnko ptačí a klepýtko račí. Nemálo jsem se nasvačil, že mi ani žaludek nestačil. Vesele muzika vesele!“

Když jsem šel okolo Uherského Brodu, tam na mě tři husaři s tašenými palaši jedou. Jeden se na mě obořil, šablenkou mě k hlavě přiměřil; kdyby ne mého králíčího klobouka, byl by mě tal na dva loktě do ucha. Vesele muzika vesele!“

„Když jsem šel okolo Vrbátek, skácel tam forman fúru karlátek. Prosil jsem ho o některou, on po mě hodil slaměnou sekerou. Kdyby při tom nebylo Boží ochrany, byl by mě tal na dva loktě do hlavy. Vesele muzika vesele!“

„Když jsem šel okolo vitonské pily, tam na mě vykoukal jeden rak z díry. On mě tak velice svým fúsiskem mlátil, že se celý uhřínovský zámek i s věžou klátil. Vesele muzika vesele!“

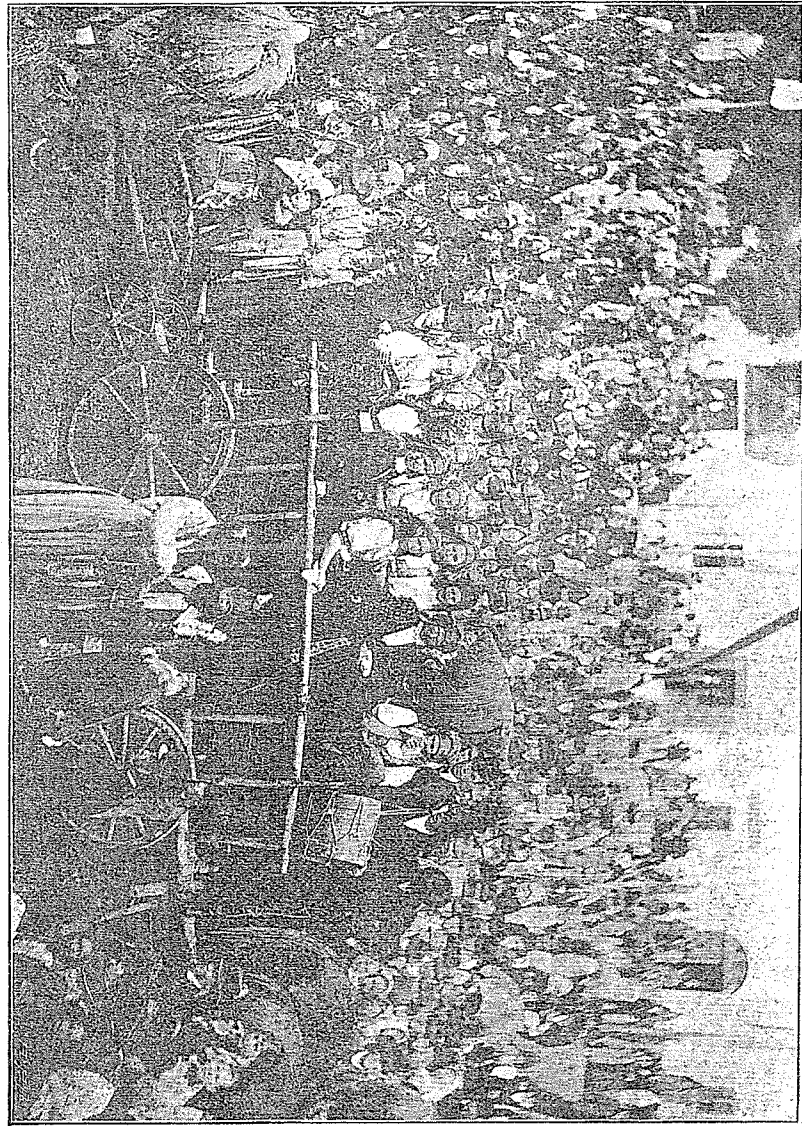
„Když jsem šel okolo jedné vesnice, jménem Jezernice, tam mě potkaly tři švarné děvčice a ty mě tak dobře bavily, až by mě o tento stromeček byly připravily. Vesele muzika vesele!“

„Když jsem šel okolo jednoho potoka, tam na mě vyletěla hus divoká. Chytil jsem ji za nožku, uderyl z ní o hrušku, až zní vyletělo peříčko s poduškou. Která pak matička chtěla by svoji dcerušku vdávati, neb družička chtěla by se provdati, necht jde sobě to peříčko sebrati a svojemu ze všech nejmilejšímu z něho peřínku udělati pěknou, čtyřrohou, co by měla jeden rožek v Holomouci, druhý v Boletóci, třetí v Prostějově a čtvrtý v Holešově a prostředek v městě Tovačově a vy muzikanti hrajte vesele!“

Ku konci hostiny, než se chasa dává do tance, donáší družba vodru

„Umíte sobě ručičky, aby vám jich neobryzaly myšičky; neb to je, voděnka svěcená z devíti studánek nešená. Kdo se tou voděnkou umyje jakou chce barvu nabude. Vesele muzika vesele!“

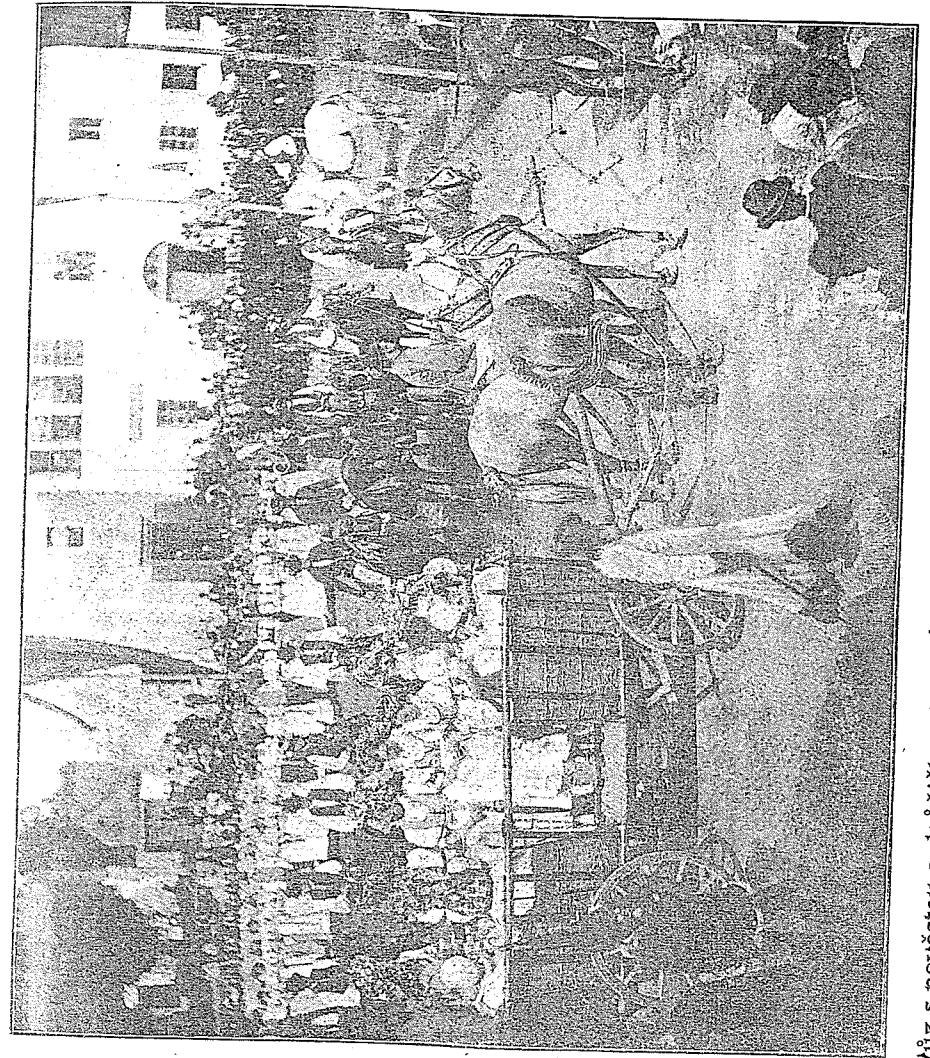
Pak se tančilo a staří se jinak bavili.

Vůz s peřinami na národopisné slavnosti v Dřevohosticích 23. července 1893.

Svatební veselí trvalo do třetího dne. Odpoledne naložily ženy nevěstina výbavu na vůz; na vrch peřiny a dovezly do domu ženicha, tam se to za žertu vydražilo a ženich konečně vše skoupil a za utržené peníze si ženu budoucí neděli vtvostrojil u mladé ženě svačinu. aby ju

žily a poučily o budoucích slastech a strastech jako matky, ženy hospodyně. Za vozem, na němž peřiny dovezly, je, jak obrázek ukazuje, připnuté páté kolo u vozu a na něm upevněni jsou figurky muž a žena, kteří se s kolem točí jako v tanci. Před vozem vidět tři zakuklené muže, provádějící různé žerty. Ženy na voze právě vydražují peřinu nevěstinu.

Vůz s nevěstou a družičkami na národ. slavnosti v Dřevohosticích 23. července 1893.

Vůz s peřinami znázorněn na národopisné slavnosti v Dřevohosticích dne 23. července 1893 a vypraven z Blazic a okolních dědin.

Z přifařených dědin vozily se družičky s nevěstou na fasněkovém vozu dvojspřežením ke kostelu, koně měli hřívu, ocasy i postroj opentlený a ozdobený růžičkami. Družbové jeli na koních za fasněkem. Na zpáteční cestě vozili se tři muži...

a když se vraceli, ostatní družbové hleděli jim koláče uchytnout a tu nastaly pravé dostihy po loukách a polích.

Před cizí dědinou býval svatební průvod zatahován, vůz s nevěstou zavlakován a ženich musel nevěstu vykoupit.

Na obrázku vidět družičky na fasníku stojící, za ním družbové na koních. Před vozem kráčí dva muži v starém kroji záhorském. Přední v bílé haleně s vydrovcí na hlavě, druhý v ocasatém kožichu s opentlenou beranicí na hlavě.

Fasník táhne opentlené dvojspřežení.

* * *

Na Pobečví se děje svatba takto:

V neděli dožádaný starší družba vstoupí do příbytku pozvaných a říká ve verších toto: „Páni vzácní, ušlechtilí, přátelé nám tuze milí; laskavě nás vítejte, a nám za zlé nemějte, že jsme z nenadání, a to bez pozvání do vašeho přišli domu, jako řada silných stromů.“

Vyslání jsme za zvěsty od nevěsty; s ní pak ženich, jenž tam stojí, vypravuje úctu svojí. A já vroucnou prosbu skládám, s nížto všechny v domě žádám, abyste se za ně nestyděli a co vzácní hosti s velkou upřímností jejich svatbu oslaviti chtěli. V outerý už od úsvitu, budou čekat ve svém bytu abyste je k sňatku vyprovodili a tam za ně nábožně se pomodlili a pak abyste seděli při svatebním veselí; to si budou za čest pokládat velikou. Kdybyste syna ženit měli, nebo deurušku vydávat chtěli, oni tutéž službu prokáží vám zase.

Nebudou-li ale moci, chtějí se modlit k Bohu Otci, aby vám ráčil život prodloužit. Znáám já lásku toho domu, protož pevně věřím tomu, že tu prosbu vyplníte a se jistě dostavíte. Pochválen buď P. Ježíš!“

Pak se družba s průvodem nebo sám odebere do jiného příbytku pozvaných a tam se to samé opakuje.

Po zdávce v outerý zasednou družičky s nevěstou a hosté pozvaní za stoly. Starší družba vkročí pak do jizby nesa koláč na talíři a v něm zabodnutý stromeček rozmarýnový. Dokola koláče jsou nakladeny stříbrné peníze, oběje zlatky a sice v počtu pozvaných mládenců, a pak říká: „Hej! Vy páni hosti vzácní a vy mládencové nebojácní, velectěné svatičky a vy panny družičky! Nový důkaz dávám vám, jakou starost o vás mám. Nyní v této tuhé zimě, kde již každé vzrůstlé símě tvrdý spánek na se vzalo, stromů lístí opadalo, k svatebnímu tomu plesu zelený vám stromek nesu. Ten je v zimě, jako v létě dycky v ustavičném, krásném kvěť. Vy se ovšem netázete, též jistě vědět chcete, z kterého on pochází háje: tuším z Adamova ráje, divnou moc v sobě tají. Stařec li se nakloní a ten stromek ovoní, na tvářích má růměnec, jako hezky mládenec. Přivoní-li stařenka, ještě více mladá panenka, nejen hned pozdraví se, ale za hodného muže vdá se. Naopak zas mládencovi o nevěstě hodné poví. Škoda při tom věci jedné, od bolesti tvář mi bledne, strašlivá když nehoda, paměť moji probodá. Písmo to mi vítr vzal, právě an jsem k vám se bral. Kdo z vás teď se uzvolí, hledat písmo v okolí? Kdo ho šťastně vyslídí, velmoci se dopídí. Tak já stromek vaši nevěstinko pod moc dám! Vy jste slavně dokázala, že jste vzácných družbové. Taková služba čistý věneček haite i ten stromeček!“

Položí stromeček před nevěstu a pod něj kladou nyní družičky každá svému mláďenci po zlatce. Mláďenci pak si zlatky berou z ruky první družičky. Která by tam ničeho nepoložila, její družba ničeho nedostane.

První družba pak s pomocníky nesou polívku a maso na stoly a u dveří se ozve: „Různo chaso rozstupte se, družba maso na stůl nese, lávky pěkně k stěnám, muži ke svým ženám, nádvorníci k stodolám, nerád jedno dvakrát volám! Malé dítky nechat stanou potichučku hezky stranou, abych nespád na cestě k roztomilé nevěstě. Ona mě něco poví, v čem ju srdce bolí!“

Všichni tleskají rukama a volají: „Na zdar!“ Pak je hostina a po ní nosí družba mísu vody hostům, aby si umyli ruce; ti pak mláďencům dávají do vody peníze. Ženy pomahačky při vaření zaměstnané též vypraví jednu s vařechou a obvázanou rukou, která zamí: „Prosím, páni hosti, jdu na opáleninu, aby se mě to hojilo a se mohla vyléčit!“ — Z dáreků pak budoucí neděli udělají si u mladé ženy svačinu.

Strašidlo u Lhoty.

Za starých časů táhl se les až k samé Lhotě, k Žukyni byl hodně řídký a tam se páslo. Jednou za měsíčné noci jel si hajný do lesa pro dříví, neb konal celý den službu, a vzal sebou psa. Když přišel k Žukyni na pastvisko, viděl od Soběchleb přijíždět pána na koni, pes běžel za ním. Hajný se domníval, že to jede pan polesný z lipenského zámku a zabočil s povozem do chraští, aby se ukryl. Jeho pes vlezl pod vůz a ustrašen kvičel. Když ten jezdec přijel blíž, nebyl to pan polesný, ale strašidlo. Jezdec a pes jeho dýchali oheň a oči se jim ohnivě svítily. Hajný obrátil ke Lhotě a rychle dojel dom, celý přestrašen, neb koně i pes se hrůzou třáslí. Z chalupy díval se k lesu a pozoroval ohnivého jezdce, jak jezdil po lhotském pastvisku. — U Lhoty stojí podnes několik lip, u nichž začíná pravěký hřbitov. Jsou tam totiž při nich čtyry mohyly a ostatní jsou roztroušeny po stráních na obou stranách Kaňové až k Hubertku. Roku 1891 jsem jich pět otevřel. Jsou to pravěké mohyly z doby kamené.

V zimě poslal hajný ráno syna svého do lesa nedaleko Kaňové nachystat dříví, že k jedenácté za ním přijede. Syn konal práci, zima byla suchá, byl v noci poprašek.

Stále kolem něho v lese cosi lomožilo, jakoby někdo palicí bouchal na stromy. Otec přišel v umluvenou hodinu, syn mu žaloval, co ho rušilo a oba hledali stopu v lese. Na čerstvém sněhu nikde nejmenší stopy do kola nenašli a tu slyší ujíždět po Kaňové těžký kočár, tažený černýma koníma. Hajný poslal syna, aby povoz zastavil, že je špatná cesta a může se stat neštěstí. Syn ustrašen doběhl zpět, že to není pan polesný, dva černí páni a černý kočí. Co na to ustrašeně oba hledí, začalo se ve Lhotě zvonit poledne a všecko se s velkým hřmotem ztratilo.

U Lhoty býval veliký rybník, ten se vypustil a zůstala po něm veliká duča (hluboká luže). Tam násávali pokorní lidé, kteří se v zimě v duče vydávali.

poslal v neděli po hrubé pást koně jediného syna a když popásával kolem duče, vyskočí z ní malý chlapec a začal s ním skotačit a ten maličký přemáhal jeho a převaloval ho k duči.

Z jedné chalupy dívali se na ten zápas lidí; právě seděli při obědě. Hospodyně se velice divila, že ten malý chasník většího přemáhá, válí k vodě a že se už ani nebrání. Hospodář vstal od stolu, doběhl k duči a našel tam synka mrtvého, zčernalého, na okraji vody; malý se mu ztratil. Pak to ohlásil sedlákově, který s velikým nářkem pochoval svého syna na hřbitově v Hlinsku, ale umínil si vodníka ztrestat. Z vazového lýka udělal ohlav, ustrouhal vazovou hůl, nechal si to posvětit a číhal na vodníka. Jednou spatřil neznámého koně bujného popásat se kolem duče, přibral se k němu ze zadku, vhodil mu vazový ohlav na hlavu a přivedl do maštale. Tam ho vazovou palicí bil, co stačilo. Tak to týden dělal, až ten kůň začal prosit, že vícekrát nikoho neutopí a na vždy se od Lhoty vystěluje. Od té doby není u Lhoty vodníka.

Krátko před tím šel si Nevyjel do mlýna v Týně pro melivo, které nesl na zádech. Býval na druhém konci, chtěl si přiblížit a dal se k potoku od Žukyně. Tam se pásl koník. Že ho břímě tlačilo, dal měch mouky na koně a sám také se posadil. Když dojížděl k dědině, mířil kůň k duči. Nevyjel prutem tloukl ho po uších, aby ho stranou strhl, ale nic na plat. U samé vody seskočil, strhl mouku a kůň skočil do vody říka: «Dal ti čert nos!»

Za dávné doby v jedné chalupě byla žena v nedělích. Když jí bylo lépe, vyšla si z jizby po práci. Jak se ulekla, když potká ve dveřích věštku, která odnáší její dítě! Strhla křik, muž přiběhl, vyrval věštku dítě a když přišli do jizby, tam našli malého věščka, který velice nařikal. Vynесли ho na zápraží, kde si ho věštky vzala. Věštky bývaly na roztrhané hrázi v Kunkově u Kladníka. Jak se rybník vypustil, ztratily se věštky.

Když ještě mezi Lhotou a Radotínem šla cesta lesem, přišel jeden zdejší chlapec z vojny domu, ale nikdo se k němu neznal, v nepohodě ho nikdo nepřijal na nocleh a ze zármutku nad tím šel do lesa Vidláče a tam se u cesty zastřelil. Pak tam strašil. Jednou nesl domkář ze Lhoty mletí na Oprostovský větrák, když přišel k tomu místu, spatřil tam černého pána, z očí mu šel oheň. Leknutím spadl mu měch a on uděšen doběhl zpátky do dědiny a onemocněl. —

Jiný si šel jednou do Vidláče na to místo useknout stromek na potřebu. Sotva začal roubat, přiběhl k němu veliký pes s očima ohnivými i jazyk mu svítil jak rozpálené železo. Odhodil sekeru, běžel zpátky a pes za ním. Na konci lesa se mu pes ztratil.

Za starých časů vdala se do Lhoty jedna ženská z Kozlovic na chalupu. Měla bratra na studiích a když jednou šel na Velký pátek navštívit rodiče s jedním kamarádem, spatřili na Kozlovském pastvisku čarodenice sbírat rosu hrotkami. Oni jich poznali, nebo byli z okolních dědin. Ony prosili mládence, aby jich nevyzradili, ale tito nechtěli jim býti po vůli. Proto jich očarovali, že chodili okolo vody stále sem a tam, až se utopili. Jednou se ten utopený bratr zjevil o půl noci sestře ve Lhotě, a prosil, aby ho dobrým skutkem a obětí vysvobodila z trápení. Ona jej odkazovala na sestry vdané

na gruntech. Ten ale pravil: «Od nich mi to nepomůže, jen od tebe». Když mu to odepřela, s nářkem zmizel. Za krátko přišla o krávu a žila v bídě. —

Před mnohými lety šly tři děvčata ze Lhoty na Krásnici u Týna na trávu. Unaveně usedly pak u hromádek trávy nažeté a z dlouhé chvíle při řeči srpem klvaly do mechu. Ten se jim odloupl a objevilo se jim zamřížované okno. Odломit ho nemohly, dívali se dolů a viděli tam schody. Místo si poznamenaly, odnesly trávu a vypravovali doma, co se jim přihodilo toužice vypátrat, kam ten otvor vede. Lidé, když to uslyšeli, pravili: «Šak to už nenajdete, to se už víckrát ukázalo, ano jednou tam našli i dveře se zámkem, ale všecko se vždy ztratí, když to jdou hledat». Když s nimi nikdo nechtěl se tam vybrat, šly sami a žaly trávu. Pak hledaly okno, právě bylo jedenáct hodin. Hledaly a hledaly stále, nepozorovaly, že se náhle mračilo, až se strhl hrozný výchor, který stromy ohýbal a lámal. Po lese jakoby cosi lítalo, řvalo, řetazy hrčelo a v tom lomozu bylo slyšet lidské kvílení. Děvčata se strachy přitulila k sobě a čekaly ztrnule, co se stane, nepromluvivše ani slova. Jak mile přišla dvanáctá a ve Slaviči zvonili poledne, vše se utišilo a slunce svítilo. Sebraly trávu, došly domů a roznemohly se z té přestáté hrůze. —

Za stara chodilo se na přástky, od čísla k číslu, aby nebylo nikomu líto. Při tom se vykládalo a žertovalo. Děvčata přadly na kolovratu, na kolovratnici neb na vřeteno. Chlapci po pokludu také se dostavili a seděli na lavě kolem kamen, neb u dvěří. Tak se po práci v zimě besedovalo, bavilo a při tom pracovalo, nebo len byl v ceně. Ty tři děvčata šly z přístky o jedenácté domů. Když přišly do půl dědiny, přeletělo cosi přes cestu s velikým lomozem jako od řetězu a při tom bylo slyšet lidské kvílení a pak to letělo po zahradách celou dědinou. Děvčata se polekaly, strachem potratily kolovratky, kužele a stojánky a doběhnuvše, doma sdělili, co se jim přihodilo. Rodiči jejich vyšli pro ztracené věci a donesli to všecko polámané. —

Za dávné doby šly ze Lhoty čtyři děvčata do Paršovska na trávu, kde se říká «u třech šraňků». Tam bývali na hranici pochováni samovrazi. Bylo právě jedenáct hodin, tu děvčata spatřily dva chlapce, kteří na těch místech po trávě skákali a pak šablíčkami se do sebe dali a válčili. Když v Soběchlebích zvonilo poledne, ztratili se jim. Šly se tam podívat, co by to bylo. Bylo po dešti a v husté trávě, když tam došly, neviděly nikde trávu pošlapanou, stála pěkně neporušená. Přišel na ně strach a co stačilo, ubíhaly ke Lhotě a víckrát tam už nešly na trávu.

Čarodenica.

Říká se, lepší dobrý souseď, než bratr vzdálený. Z chalupy vyšla pozdě večer stará Vička a šla na besedu. Byla v dědině více obávaná, než vážena. Mladým dělala námluvy a ti si ju nepohněvali, neb běda! znemožnila každému svatbu, byť byl sebe zachovalejší. U starých měla také oko, nebo věděla o každém, kolik má dluhů, která má nové šaty, kdo se s kým pohádal, neb se chce soudit. Ona měla v moci celou dědinu a hleděla se míti při tom.

dobře. Dnes si namířila k Talom a Palom. Na dědině potká sestru svou vdanou, a ta na ni volá: «Kde zas letíš?» — «Talka pro mne poslały, nemožó stlóct a Palka, že jim nechce kráva spustit!» odvětila Vlčka a letí k Talom.

«Ach, vítám vás k nám, sednite si u nás» povídá Talka.

«Rozumíte-li, nemožu stlóct, čím to je?»

«Já vím čím to je» odvěti Vlčka. «Jedna osoba z dědiny vám škodí a poradím vám, jak tu osobu poznáte. Dnes o půl noci vstaňte a stlókéte, potom za chvíli náhle vyběhnite ven, a ta osoba, co vám škodí bude pod oknem».

Talka jí poděkovala, hojně nadělila za radu a Vlčka odebrala se domů. Doma si nadělení uložila a hajdy k Palom. Byla už noc, na dědině nikoho a tak nepozorovaně došla se k Palom. Hospodář, sklíčen neduhem ležel na loži, proto odešly ženské do kuchyně si poklábosit. Palka si jí mezi jiným trpce stěžovala, že nemůže dojit, kráva nespóští. «Achi dušinko, — pravila Vlčka — to je z toho, že vám jedna osoba škodí. Abyste jí poznala, vstaňte o půl noci, jděte na dědinu a která hospodyně svítí a stlóká, ta vám škodí a užitek odebírá. Palová jí poděkovala za radu a když se jí odsloužila moukou a kaší, brzo se Vlčka vytratila domů. Kolem půl noci se u Talů rozsvítilo, hospodyně nalila smetanu do masnice a v půl noci počala stloukat. V té vyšla Palová na dědinu, spatří u Talů světlo a zrovna zamíří pod okno. Jaké bylo její strnutí, když uvidí svoji nejmilejší přítelkyni, s kterou od dětství se milovaly, stloukat! Než se z ustrnutí vzpamatovala, vyběhla Talová ze dvěří a zočivši Palku vzplála hněvem a křičela: «Čarodenice, ty's to, co mi škodíš, že nemohu stlóct?» A nadávala tak hlučně, že po chvíli probouzelo se celé sousedstvo. Při tom rozhorlená Palková jí podobně nadávala čarodenici, že jí odebírá užitek z krav a nemůže dojit. Sotva dechu popadaly křídlem, až se rozvázní sousedé do toho vložili a rozvaděné a rozneprátelené kamarádky domů odvedli. Od té doby bylo veta po přátelství. Ta pravá čarodenice, co peklo způsobila, měla při tom dobře, proto se říká od té doby, že co čert nesvede, dovede zlá baba. Čarodenice nelítají na ohřeble na Radhošť, ale šoukají se podnes po dědinách.

Jak staréček Galas z Pavlovic chytali raky.

Jako chlapec třináctiletý pásal nedaleko Pavlovic ovce. Jednou vyhnal z dědiny ráno, přes rameno měl přehozený míšek se zemáky, aby si je na pastvisku upekł a matka mu přidala k tomu kus chleba? Pásalo se tehdy na Obránsku i na Škařinci. Ke Kladníkám a Hlínsku byl sem tam podrost vrbí a bříz a za mokrých let hrčel k Šišmě potok. Tam Galas chytal raky, které si k obědu vařil, aby měl k chlebu něco lepšího, než pečené zemáky. Tehdy i v tom potoku strašil vodník. Nachytal si dosti raků a spěchaje k ovčím, vzpomněl si na vodníka. Zůstal stát a volal k potoku na vodníka: «Mikli, Mikli!» V tom se pohnul měch na zádech a slyšel slova: «Su na zádech v pytlí!» Galas se velice polekal, pytel s raky odhodil, neb vodník byl v něm v podobě raka a ubíhal do Pavlovic, volaje ovce jmény, která jim

dal. Ty ovce uslyšely a skoky běžely za ním, jen jedna se opozdila a více se nevrátila. Otec, jak uslyšel, co se stalo, hledal ovci, ale našel jen kousky vlny po ní. Vlk jí roztrhal.

Z Valašských hor přibrál se vlk a honil zvěř v lese Záhoří a Pálenině, které byly tehda veliké a sahaly až do Kunkova; za Kladníky byl les Vidláč a ten s týnskými horami se scházel. V lese Kunkově u Kladník býval v chaloupce uhlíř Macháček, dobrý střelec. Tomu roztrhal psa u boudy uvázaného a proto si na něho počíhal a skolil jednou ranou. Vlka stáhl a kůži poslal do Bystřice hraběti Ratalovi. Hrabě, když o tom uslyšel, zavolal si Macháčka a vida ho dvacetiletého, rodičů smrti zbaveného, udělal ho dozorcem rybníku v Kunkově a jinde na Záhoří a dovolil se jemu oženiti.

V Kladníkách usadil se na «zámečku», jehož základy se ještě nacházejí, v čísle 4. Zde se se ženou usadil a žil šťastně své živnosti rybářské. Miliř a chaloupku zanechal a stála na nynějším poli zvaným na «Dolek».

Jak se Radoš prozradil.

Za dávných let bylo na soběchlebské faře živo, slavily se hody, sjelo se mnoho pánů, neb dp. farář byl dobrotivý a velmi oblíbený pán. Čeledín Radoš pomáhal při posluze četných hostů. Mezi obědem volá pan farář: «Radoši, jdi do sklepa, natoč vína; ale abys tam nepil, poznačím tě.» Pan farář vzal křídu, udělal Radošovi přes ústa křížek, že mu žádnou značku neučinil na ústech, jen palecem přitlačil.

Hosté se při tom bavili. Radoš si pospíšil, našel si kus křídy, vešel do sklepa a než pro hosty natočil, notně si přihnul vína a aby to pan farář nepoznal, udělal si křídou přes ústa křížek, jak to pan farář udělal a z hluboka si oddychnul, nebo nyní nepozná žádný, že by si připil. Spěchal nahoru a vstoupiv do pokoje, zarazil ho hlučný smích hostů, kteří naň hleděli. — Leknutím by mu víno vypadlo. Pan farář mu pravil: «Radoši, dyť jsem ti ani křídou nepoznačil ústa, jen palcem, a ty máš ústa od křídy bílá!» Radoš se přiznal zkroušeně a že byl řádný a svědomitý, rád mu odpustil pan farář a od té doby si nikdy tajně nepřihnul.

Jak chodili ve Lhotě s „právem“.

V ostatky vyprosila si chasa od úřadu obecního «právo». V neděli odpoledne sešel se u starosty obecní výbor a chasa přišla před něj s prosbou o právo ostatkové. Starosta a úřad obecní odevzdal pak chasi, která zvolila před tím starostu a ostatní hodnostáře obecní vlády, moc výkonnou v dědině na neděli odpoledne, v pondělí a outery do rána na středu. Obřad vykonal se tím, že přední z chase donesl pentlemi a šátky ozdobený meč a položil na stůl. Starosta odevzdal ho pak před celou obcí prvním u chase, který byl pak na ty tři dny starostou. Při tom před domem zahrála hudba a nyní se šlo do hospody, neb do větší místnosti v dědině. V koutě nad stolem výborovým

zapíchl se meč «právo» do tránu, že bylo vidět jen pentle a lipské šátky z něho viseti a obecní výbor z chasy zasedl za stůl. Nyní přicházeli kdokoli se žalobami různými a starosta s výborem rovnal, pokutoval ferulou neb penězi. Kdo dostával ferulou, hrála při tom hudba a šerha (obecní sluha) při ranách ferulou zpíval: «Jedna, dvě, byly dvě, musí dobrý pozor dáti, kolik jich je».

V pondělí ráno chodilo se od domu k domu. Při vstupu do jizby, starosta zabodl «právo» t. j. meč opentlený do tránu nad stolem, úřad zasedl a domácí museli přednášet své přání a své žaloby. Starosta rovnal, soudil i trestal na potaz s výborem. Ovšem se vše dělo žertem. Ku konci si domácí zatančili a chasu obdařili klobásy, koblíhy, slaninami, vejci a i. i penězi.

Když obešli celou dědinu, vrátili se do hospody, nebo když ji nebylo do místa tanečního a tam děvčata upravila pro celou chasu večeri, pak se posadili za stoly a chlupci z úřadu sloužili všem. Po večeri se tančilo do 10 hodin a «právo» se odneslo do domu mladého starosty za zpěvu, na př.:

«Malení, malení listí širokého,
nemáš ty děvčecko milenca stálého».

V popeleční středě zase zanesli právo k starostovi, u něhož se sešel obecní výbor a sousedé. Při odevzdání práva odpentlil se meč a položil se na stůl před obecní úřad.

Starosta pak chasníkům vytýkal chyby i jiní starší sousedé, kterých se za vladaření svého dopustili, a po napomenutí byli propuštěni. Na to se vodil po dědině medvěd. Jeden z chasníků obvázan hrachovinou obřisly a obcházel za žertu dědinu. Tím se právo končilo. Chasa se tak učila k příštím povolání sousedů a úřadů v dědině, nebo tehdy nebylo škol a zvyk tento je z pravěku národa našeho. Chasa se na to celý rok těšila, písně a žerty vymýšlela, aby duchaplností a žertovností se vzájemně překonávali.

Květ.

V jednom domku bydlela za starodávna vdova s pěti dětmi. Nejstarší jmenoval se Květ a pomáhal matce při živnosti. Matka onemocněla těžce a zemřela. V chaloupce nastal nedostatek, nebo Květ nestačil v práci, aby pět krků uživil, že sirotci často museli žebrať. Tu se děti uradily, že Květ půjde do světa hledat štěstí pro sebe a sourozence.

Tak přišel do jednoho města, tam byl mocný kníže a přijal ho do služby, aby česal koně. Květ by rád službu nastoupil, ale vzdychal, že má doma ještě čtyři bratry, nedospělé, o něž se musí starat. Kníže dojat přidal mu služby, že mohl své bratry živit, než by dorostli k službě. Služba se mu líbila, kníže si ho oblíbil, že koně udržuje čistě, jen mu zakázal, aby se nikdy nepodíval do zabeďněné studně uprostřed dvora zámeckého.

Jednou odejel kníže na dalekou cestu. Květ chodil kolem uzavřené studně a toužil zvědět, co by v ní bylo. Konečně, když nebylo nikoho na blízku, otevřel ji, strčil do otvoru hlavu a hned ji měl celou zlatou.

Pravil si: „Kyyž mám hlavu zlatou, mohu mít i ruce zlaté.“ Sotva je tam do studně ponořil, již je měl celé zlaté, že to dvorem zářilo.

Pak šel do maštale a volal na koně: „Hleďte, jakou mám krásnou hlavu a ruce.“

Jeden koník mu pravil: „V jedné komoře zámku je dvanáct zlatých podkov, ty seber, sedni na mě, neb kníže dom přijíždí a ujed' neb je s tebou zle.“

Jak mu koníček poradil, tak učinil. Donesl dvanáct zlatých podkov, osedlal koníčka a vyjel na něm do hor.

Sotva kníže vjel na dvůr zámecký, spatřil studňu otevřenou a pryč koníčka; pustil se za nimi. Tu radil koník Květu, aby, když kníže je bude dohánět, odhodil vždy po jedné podkově. I učinil tak a kníže zdvihna podkovu se omeškal, že hodně daleko ujeli. Když dvanáctou podkovu odhodil, přijeli k moři, tam se jim udělala ve vodě ulice, že přešli na ostrov a voda se za nimi zavřela. Tu promluvil konič k: „Květe, svým mečem mě nyní utneš hlavu, jinak jsme oba nešťastní. Po dlouhém zdráhání vytrhl Květ meč a utal koničkovi hlavu a v okamžiku stál před ním krásný mládenec, který mu děkoval, že ho vysvobodil. Ten mládenec zavedl ho do blízkého zámku, tam mu dal na ruce kožené rukavice, na hlavu beranici a knížku řka: „Když ti bude nejhůř, modli se z té knížky a já ti pomůžu, jen nic zlého nečiň a když se tě bude někdo ptát na něco, vždy říkej: „Nevím!“ Pak se s Květem rozloučil, odvázal mu lodičku, aby se převezl z ostrova na druhou stranu. Tak přišel zase do široho kraje, dlouho putoval lesy a luhem až přišel do města a tam se dal do služby v královské zahradě k zahradníkovi. Tam dlouho pracoval, ale nedařila se mu práce, král se na něho dohněval a ze služby vyhnal. Vyšel za město, vyňal knížku a modlil se z ní vroucně. Tu stál u něho mládenec krásný, těšil ho, aby se jen vrátil, že mu pomůže.

Když nastal večer, vešli do královské zahrady a ráno nechtěl král očím věřiti, když vkročil do zahrady. Všecky záhony pokryty byly kvítím jakého nikdy neviděl. Králi bylo ohlupce líto, přijal ho zpět a bohatě obdaroval, nebo zahradník starý neznal jiného, kdo by zahradu tak krásně upravil. — Jednou při práci bylo veliké vedro, Květ snal rukavice a beranici a pracoval pilně. Celá zahrada ozářena byla nevidáním leskem od jeho hlavy a rukou.

Králova dcera patřila právě z okna na všecko a pravila si: ten není hlupák, když má zlatou hlavu a ruce a velice si jeho spanilost zalíbila.

Od té doby musil ji Květ donášet květiny čerstvé, ale na všecky otázky odvětil: „Nevím!“

se, že princezna dorostla a měla se vdávat. Král svolal bohatýry z celého království, aby si manželka vyvolila, ale ona nechtěla leč mladého zahradníka. Otec byl celý zoufalý, přivolit nechtěl k takové potupě, ale když princezna chřadla a shasínala, dovolil tiše k oddavkám. Daroval jim pak spřežení s krásným vozem, k tomu něco peněz a vyhnal dceru, aby se k němu více nehlásila. Princezna byla šťastná, že má Květa a jela s ním oddaně do široho světa. Ale on na všecky její otázky stále: „Nevím!“ To ji konečně tak rmoutilo, že si zaplakala a

litovala, za koho se to provdala. Ale už bylo pozdě. Tu přijeli k jednomu městu, které bylo černým sukrem obtáhnuté. Starý král byl napaden přesilou nepřátelskou, byl velice sklíčen a celé město s ním. Tu se Květ ubytoval se svou manželkou v tom městě, oblékl se v oděv válečný a kdypž se nepřítel přiblížil, modlil se z té knížky vroucně, až se mu ten krásný mládenec zjevil a pomoc přislíbil, řka: „Po bitvě už můžeš mluvit, nebo dokonals mé vysvobození.“

Květ přiblížil se u krále, nabídnul své služby a těšil ho, že mu pomůže nepřátele přemoc. — V den bitvy byl tam, kde bylo nejhůře. Mečem svým porážel celé zástupy a když byl večer nebylo již nepřítelů k spatření.

Tu pak jsa přiveden ke králi, vypověděl osudy své. Ihned poslal starý král pro jeho manželku, Květa přijal za svého syna a odevzdal mu království. — Tu teprv našla jeho manželka dokonale štěstí po jeho boku.

O strašidle u Kladník.

Od Kladník ke Lhotě, Radotínu a Oprostovicím býval ještě v nedávné minulosti les „Vidláč“, jehožto zbytky ještě vidět k Oprostovicím. Sáhal až po dědinu k lukám, na nichž za měsíčního světla teplých nocí vznášely rusálky, válely se ohnivé koule nebo chodili černí muži. — Někteří tomu nevěřili řkouce, že ty rusálky byly děvčata, které skládaly do kopek seno, ohnivé koule, že byl plyn bařinný, který hořel a černý muž lesník konající obchůzku.

Jeden z nich ale vypravuje: „Když jsem býval pohůnkem, po práci vyváděl jsem koně na pastvu s jinými kamarády. Pásali jsme na strniškách a po otavě na loukách do mrázu. Donesli jsme si s pacholky něco dříví a v chladné noci složili jednu oheň, kolem něhož si dokola polehali, pacholci a my pohůnci jsme opodál seděli v halenách zabalení a dávali jim pozor na koně. Nedaleko „Vidláče“ stál veliký dub a kolem jedenácti v noci z nenadání objevil se pod dubem veliký černý muž. Byl hlavou až po haluzi a pak se pomalu blížil k nám a když byl už nedaleko, přišel na nás strach a my pohůnci i pacholci utíkali každý na jinou stranu. Běžel jsem vedle lesa do Kladník. Už jsem myslel, že su u dědiny, ale narazil jsem na tlusté pokácené dřeva šem tam, že jsem podlízal, přeskakoval a še darmo namáhal, až jsem vysílen padl a usnul. Probudil jsem se, když se rozednívalo a já ležel na Otáhalově louce za hrázou.“ Když jsem doběhl dom, a tatíček še divil, že jdu bez koní, vypravoval jsem, co se nám přihodilo. Koně jsme pak našli až na Radotské debři (zmole).

Jak se kostelník z Pavlovic polekal.

Za starých dob přicházel do Tučina na sv. Štěpána každoročně psát na dvěře v každém stavení svčenou křídou začátečné písmeny jmén sv. tří králů. Jeden z ministrantů sbíral dárky poskytnuté štědrou

hospodyní. Když jednou obešel dědinu, unaven vešel do hospody, aby zbožné dílo dokonul a se trochu posilnil. Sedělo tam mnoho hospodářů a sotva ho zočili, že byl pro milou povahu u nich oblíben, všichni pozvedli sklenice a bouřlivě ho pozdravili: „Na zdar novému roku!“ Tím byl celý pomaten a když napsal pěkně rukou cvičenou K + M + B napsal v roztržitosti místo 1831 obráceně 1381. Chybu hned napravil, ale za trest musel mezi sousedy, kteří ho častovali až do jedenácti v noci. Pak zbudil ministranta u kamen na lavě odpočívajícího a ubíral se do Pavlovic. Noc byla jasná, sníh vrzal pod botami, jako by šel po tlučném skle. Tak přišel s ministrantem na hranici Tučína a Pavlovka na „Stupníky“. Z nenadání vystoupí černý veliký chlap a ozve se hlasem: „Vyslěct!“ Kostelník leknutím odložil oděv. „Zezout!“ Zezul boty. „Vyzout!“ ozval se opět černý chlap. Kostelník vyzul kalhoty a nyní vzpamatovav se, ubíhal k Pavlovicím s ministrantem, který odhodil měch a sotva dechu popadající dospěli dom a zrovna do postele. Ráno se několik sousedů odebralo na to místo. Nalezli tam šaty a plný měch, ale jiné stopy nenalezli. Kostelník se z toho roznemohl a na osmý den byl na desce.

Křest, úvod a pohřeb dítěte na Záhoří.

Novorozené dítě za stara vložilo se do peřinky pestrobarevné, hlavičku pokryly lipskou čepičkou hojně opentlenou, na prsečkách ovinuto mělo čistou plenu a poviják pestrobarevně vyšívan. Po narození dítěte šel otec pobídnout kmotry. Kmotra v určený den ráno vzala upravené dítě a kromě kmotrů šel otec do kostela ke křtu. Po křtu chodili přespolní děťátku umývat nohy, t. j. do hospody se posilnit. Pak šli domů. Kmotři vložili pak do peřinky obrázek sv. patrona křtěnce a vázané v penězích. Nyní nastal úkol kmotry. Odevzdala dítě šestinedělce na lože za koutnou plachtou a chystala jídlo pro maličké i šestinedělku, která musela tiše ležet a jen mřížkou v koutnici pletenou pohlížela po jizbě. Kmotřička se pak starala o šestinedělku i dítě a posílala ji do kóta po služebné, nebo sama donášela, nejvíce lukšovou polévku a slepičí maso. Též otec novorozeně dostával podíl. Přicházeli přítelkyně a příbuzné šestinedělky a donášely do kóta na posilňenu.

Za čtrnáct dnů šla matka s dítětem na úvod ve všední den a doprovázely ji všechny sousedky, které ji navštívily a podarovaly. Pozvání k tomu úkonu roznášela babka ústně. Za to dostala u kmotřičky a jiných za to živnosti. Po kostele byla u matky snídaně.

V sobotu na to chystá se k „radostníku“ na neděli. Pekly se velké a malé koláče a babka roznášela pozvaným s láhví sladké v kótným koši; nejvíc byla podělena kmotra.

V neděli po požehnání sešli se kmotři a sousedé se ženami svými a slavili hostinu na počest novorozeně zvanou „radostník“. Večer ženy ještě zůstaly při šestinedělce a byly od ní pohostěny.

Po úvodu stala se šestinedělka zase volnou. Před tím nesměla se od dítěte ani pohnout, zvlášt ne v poledne a večer, aby ho věštka neukradla, směla zase do chrámu vycházet, na besedu chodit a přes pole návštěvy konat, což jí bylo před úvodem zabráněno.

Stalo-li se, že dítě zemřelo, pak se ihned čistě umylo, do bílých šateček odilo a do dvou let starému dal se na hlavičku čepeček. Děvče přes dvě léta dostalo na hlavu věneček a ruce mu ovinuty růžencem a vložena mu do ručiček kytička čerstvých květin. Chlapeček dostal do ručiček jen kytičku květin. Na pohřeb zvaly se družičky. Truhlička bývala černá, ověšená plencem zelených listů svěžích, který družičky upletly večer před pohřbem z krušpánku a jiných rostlin. Přicházeli přátelé a známí i družičky pozvané a kladli na tělíčko v rakvičce po obrázku. Zvonilo se třikrát: když umřelo, když ho kladli do rakvičky a když s ním šli do kostela. K pohřbu pozváni všichni přátelé. Po pohřbu se vyčastují všichni účastníci.

Panny a mládenci zemřelí mívali též rakve černě natřené, jen věnci z rozmarýnu a svěžích květin ověšené.

Zemřela-li vdaná žena, oblékli ji do svatebních šatů a zavinuli do bílého obrusu. Ženatí a vdané měli rakve bílé, nenatřené.

DROBNÉ ZPRÁVY.

Dolní Újezd přechovává nepřetržitě podání z pravěku, že první osadníci žili na kopci v horách v osadě ohrazené jménem Neplachov. Nedaleko Slavkova se tak jmenuje obecní les a v něm je místo posud znatelné i studánky dvě, kde osada stála. Knížecí pan polesný Vilém Lipenský ukázal mě místo. Je tam také kopeček, zámčiskem na Záhoří zvané, obtočený příkopem, na němž stávala dřevěná věž. V této choval starosta zbraň útočnou a obranou pro sebe a muže zádruhy, což jinde ukážeme. Újezd zvalo se území k obživě čeledi zádruhy. Dle pravěkého zřízení zemského tvořila čeleď dědiny rodinu, majetek t. j. dědina byl společný.

Tučín leží na svahu vyhaslé sopky. Vetrák stojí na krateru. Nyní jsou tu lomy pevného a lehkého kamene, vychládlé to lávy. Výbuch stal se náhle v tak zvané době moře třetihorního. Voda proudila rozlukou odersko-dunajskou u Hranic do moře rozlitého mezi Záhořím, drahanským pohořím a Jasenicemi. Láva vytrýskala tuhla, jak posud v lomech vidět a zalila tam několik pasoucích se zvířat, které při výbuchu zahynuly. Zbytky jejich jsou ve škole k nahlédnutí. Ve hlině jsou vrstvy popele.

V Paršovicích našel důst. p. farář P. Ant. Sehnal v deskách starého misalu pergamenový lístek s nápisem: „Nejstarší kostely na Moravě jsou Paršovský, Spičský a Hlinský.“ Pocházejí založením z doby sv. Methoda, arcibiskupa.

„Záhorská Kronika“ ustanovena orgánem sl. kuratoria městského muzea v Hranicích.

Doporučujte „Záhorskou Kroniku“ u známých, aby po třetí ne-umřela. Je naděje, že se udrží, aby se za několik roků zachránilo co nejvíce podání lidového. Chaso, děvčata a chlapci, přičiňte se oslavit tuto část Moravy.